

ERSO

MAKSIM ŠTŠURA klaver,
ERSO, dirigent OLARI ELTS

| BEETHOVEN
DVOŘÁK

erso.ee

PÄEV

Viimsi Artium

SÜMFOONIA- KONTSERT

KELL 19, VIIMSI ARTIUM
23. AUGUST 2026

iute ERSO
PEASPONSOR

VIIMSI

ARTIUMIS

iute Groupi juhtkond Moldovas, kus ettevõtte 2008. aastal alanud teekond on kujunenud rahvusvaheliseks edulooks.

Ambitsioon Inspiratsioon Tipptase

Nii nagu ERSO muusikas, püüdleb ka iute oma tegevuses kõrgeima kvaliteedi ja rahvusvahelise mõju poole.

E · R · · O

ERSO PÄEV VIIMSI ARTIUMIS
SÜMFOONIAKONTSERT

MAKSIM ŠTŠURA klaver
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Triin Ruubel
dirigent OLARI ELTS

kell 19 — sümfooniakontsert

MAKSIM ŠTŠŪRA klaver
Eesti Riiklik Sümfooniaorkester
Kontsertmeister Triin Ruubel
dirigent OLARI ELTS

Ludwig van Beethoven (1770—1827)

Klaverikontsert nr 5 Es-duur, op. 73 (1808/1809) ~40'

I Allegro

II Adagio un poco mosso

III Rondo: Allegro

vaheaeg

Antonín Dvořák (1841—1904)

Sümfoonia nr 9 e-moll, op. 95 „Üuest maailmast“ (1893) ~45'

I Adagio. Allegro molto

II Largo

III Scherzo (Molto vivace)

IV Allegro con fuoco

E · R · *S* · O

EESTI RIIKLIK
SÜMFOONIAORKESTER

100 HELISEVAT
AASTAT

Ludwig van Beethoven (1770—1827)
Klaverikontsert nr 5 Es-duur, op. 73
(1808/1809)

I Allegro
II Adagio un poco mosso
III Rondo: Allegro

Sümfoonilise muusika hiilgeaeg oli 19. sajand. Just siis saavutas oma kuju võimsaim „muusikainstrument“, klassikaline sümfooniaorkester. Täna sel kontserdil kõlavad kaks suurteost väljendavad sümfoonilise muusika kuldsajandi vägevust. **Ludwig van Beethoveni viies klaverikontsert**, mis oli oma ajastul erakordne sümfoonilise kõla poolest, on loodud sajandi esimesel kümnendil ning Dvořáki sümfoonia sajandi lõpuaastail.

Häälekalt ja kirglikult kajab Ludwig van Beethoveni loomingus võimu ning ideaalide ajalugu. Viienda klaverikontserdi lõpetas Beethoven 1809. aasta kevadel just neil päevil, mil Napoleoni armee piiras Viini. Austria keiserlik perekond ja õukond, Beethoveni sõber ning metseen ertshertsog Rudolph ning suur hulk linnarahvast oli Viinist pagunud. Beethoveni maja asus tulejoonele ohtlikult lähedal ning helilooja leidis varjupaiga oma venna maja keldris. Võib kujutleda, kuidas ta seal istus, kattes suurtükimürina eest oma haigeid kõrvu patjadega.

Beethoveni tollastest üleelamistest saame teada kirjadest Gottfried Härtelile. Kui pommitamine oli lakanud ja Austria väed alistunud, kirjeldas helilooja Viini tänavaid, mis olid „täidetud trummide, kahurite, marssivate meeste ja igat liiki viletsusega“. „Alates maikuust olen loonud väga vähe, vaid mõned fragmendid. Kogu sündmuste käik on mõjunud nii mu kehale kui hingele ... Milline hävitav, korratu elu on siin minu ümber!“ Kaosest hoolimata lõpetas Beethoven tol dramaatilisel kevadel Viinis ühe oma võimsaima oopuse, viienda klaverikontserdi.

1809. aasta oktoobris sõlmiti Schönbrunnis rahuleping ja elu Viinis taastus vähehaaval, kuid Beethoveni uue teose ettekandeni läks veel paar aastat. Esiettekanne toimus hoopis Leipzgis Friedrich Schneideri soleerimisel. Beethoven, kes oli mänginud soolopartiisid oma eelmistes klaverikontsertides, ei suutnud kuulumislanguse tõttu enam koos orkestriga esineda. Viini esiettekandel 1812. aasta veebruaris oli solistik Beethoveni nimekas õpilane Carl Czerny, kelle klaverietüüde on paljud klaveriõpilased harjutanud. Klaverimängu tehnika suurmeistrile Czernyle sobis kontsert kindlasti kuninglikult. Teoses on palju laialilaotatud akorde, pikki kaskaade, mis nõuavad pianistilt enesekindlat tehnilist haaret ja kõlajõudu. Beethoven kasutas selles teoses julgelt tollal klaverite ehituses toimunud hüppelist arengut: klaviatuur oli pikenenud kuue oktavini, pillidel oli tugevam raam ja valjem heli. See kõik kajab teosest võimsalt vastu.

Kontserti tuntakse ka „keisrikontserdi“ nime all. Alapealkiri „Imperaator“ kinnistus teosele Briti ja Ameerika kirjastajate väljaannetes juba 19. sajandil, tõenäoliselt müügiargumendina. Viini esiettekande järel olevat üks Prantsuse armee ohvitser nimetanud teost vaimustunult „keisriks kontsertide seas“ ja selle epiteediga nõustuvad paljud kuulajad tänaseni. Kontserdi esimese osa teemades domineerivad heroilised ja võimsad kõlad. Ka teose helistik Es-duur viitab kangelasmotiividele Beethoveni loomingus ning seob kontserti sümfooniaga „Eroica“.

Muusikaajaloos on Beethoveni viies klaverikontsert oma sümfoonilise haarde poolest murranguline teos. Klaver ja orkester on võrdväärsed „instrumendid“, soolopill kehtestab end teose algusest peale, mil klaver sööstab orkestri massiivsete avaakordide vahele virtuoossete kadentsidega.

Beethoven on võrratu kontrastide meister. Võimsa, pillavalt virtuoosse ja ulatusliku *Allegro* ja tormilise rondo vahel kõlab poeetiline II osa *Adagio un poco moto*, mida peetakse üheks kauneimaks leheküljeks Beethoveni loomingus meditatiivsete, peaaegu palvuslike teemade ja õrna, *sotto voce* orkestri pannoo poolest. *Adagiot* on kasutatud paljudes filmides, muuhulgas Tom Hooperi linoteoses „Kuninga kõne“ (2010). Leonard Bernstein, kes oli suur Beethoveni muusika austaja ja interpreeterija, tsiteerib *Adagio* algusteemat oma kuulsaimas laulus „Somewhere“.

Beethoveni viiendast klaverikontserdist sai alguse romantiliste klaverikontsertide ajastu. Selle teose võimas, kangelaslik ja sügavalt lüüriline helimaailm sillutas teed Brahmsi, Liszti ja Tšaikovski suurteostele.

„Ludwig van Beethoveni viies klaverikontsert Es-duur op. 73 on kahtlemata üks helilooja loomingu kõrghetki. Kuigi olen aastate jooksul esitanud mitmeid Beethoveni teoseid, sealhulgas salvestanud Beethoveni kõik klaveri- ja viiulisonaadid helilooja 250. sünniaastapäeva puhul, jõuan viienda kontserdini esimest korda alles nüüd. Selle teose juures paelub mind eelkõige esteetiline paradoks interpreedi vabaduse ja helilooja autoriteedi vahel. Beethoven teadis, et kuulmise kadumise tagajärjel ei saa ta erinevalt oma eelmistest klaverikontsertidest enam esiettekandel ise solistina üles astuda. Seega pole juhus, et partituur sisaldab varasemast märksa üksikasjalikumaid esituslikke juhiseid. Autori soov rangelt raamistada isegi kadentsi peegeldab Beethoveni üha teadlikumat arusaama kunstiteose autonoomiast. Tekstile truuks jäädes saab aga interpret oma tõlgenduses jutustada kuulajale üllatusi täis loo kangelaslikust tahtest ja hingestatud kaastundest.

Viies klaverikontsert valmis 1809. aastal Napoleoni vägede pommitatud Viinis ning on pühendatud Beethoveni õpilasele, sõbrale ja toetajale ertshertsog Rudolphile. Berliini rahvusraamatukogus säilinud visanditel on Beethovenile omases kaootilises käekirjas rohkelt noodinäiteid valmivast teosest, mida Beethoven kasutas ka õppematerjalina, selgitades ertshertsog Rudolphile kompositsiooni põhimõtteid. Ka mina olen otsinud partituurist vastuseid küsimusele, millised elemendid teevad sellest midagi enam kui lihtsalt hiilgava virtuooskontserdi. Teose helikude on ühtaegu suurejooneline ja intiimne. Teise osa koraalis saavutab Beethoven haruldase ülevuse, mis Carl Czerny sõnul meenutab vagade palverändurite hardaid laule. Samal ajal ei kao kontserdist spontaansus ega mängulisus, eriti finaalis, mida iseloomustab tabavalt Czerny soovitus mängida passaaže *mit Bravour und Humor* ehk „bravuuri ja huumoriga“.

Teose erakordselt pikk salvestatud esitustraditsioon ulatub juba 1920. aastateni ja pakub tänapäeva interpreedile väärtuslikku võrdlusmaterjali. Kuulaja jaoks on aga määrav improvisatsioonilise vabaduse illusioon, mis sünnib erakordselt täpselt fikseeritud nooditekstist ja tänapäeva muusikute koosmängu sünergiast. Just see muusikasse põimitud mitmekihilisus teeb kohtumise Beethoveni viienda klaverikontserdiga koostöös ERSO ja maestro Olari Eltsiga minu jaoks erakordselt põnevaks.“

— pianist Maksim Štšura

ERSO

kontserdisari

AUDIOSPAA

Brian Eno. Lennujaamamuusika

28.08.26

Toetab

NORDIC
CATERING

Audiospaa Tarus. Sajandi pidu!

17.11.26

**KONTSERDI-
KILOMEETER**

neli kontserti mere kaldal

Audiospaa Kai Kunstikeskuses

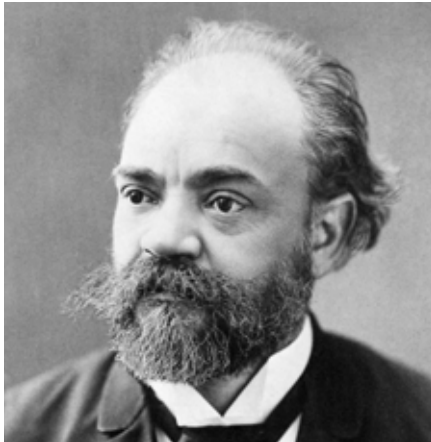
30.01.27

Audiospaa Kruiisiterminalis

01.04.27

Antonín Dvořák

Antonín Dvořák (1841—1904)
Sümfoonia nr 9 e-moll, op. 95
„Uuest maailmast“ (1893)

I Adagio. Allegro molto

II Largo

III Scherzo (Molto vivace)

IV Allegro con fuoco

Sarnaselt Beethoveni klaverikontserdile on **Antonín Dvořáki üheksas sümfoonia** dirigentide ning kuulajate suur lemmik. Paljudel sümfooniaorkestritel on teos kavas igal hooajal, ERSOI tänavu isegi kaks korda. Ehkki Dvořáki sümfoonia valmis Beethoveni kontserdist enam kui 80 aastat hiljem, on selles rohkesti beethovenlikku. Dvořák hindas traditsioone ja lähtus loomingus Viini klassikute koolkonnast ja oma suurest eeskujust Brahmsist.

Tõehhi kuulsaim helilooja ja muusikategelane Antonín Dvořák õppis lapsena viiulit ja hiljem Prahast orelit ning töötas teatri orkestris violamängijana. Kolmekümnendates eluaastates pühendus ta loomingule ja pedagoogilisele tööle. Rahvusvahelise tuntuse tõid Dvořákile 1877. aastal Simrocki kirjastuse tellitud „Slaavi tantsud“.

1891. aastal sai Dvořákist Praha konservatooriumi kompositsiooniprofessor ning juba aasta hiljem võttis ta vastu New Yorgis avatud uue konservatooriumi direktori ametiposti. Ameerika muusika edendamisele pühendatud õppeasutuse rajas üks esimesi klassikalise muusika metseene Ameerikas, Jeannette Thurber, kes pakkus Dvořákile suuri loomingulisi võimalusi ja kuninglikku palka. Kool oli liberaalsete vaadetega, tudengite hulka võeti nii naisi kui mustanahalisi, mis oli tollal erakordne.

Konservatooriumi juhtkond soovis, et autoriteetne professor vanast Euroopast aitaks tuua kontserdisaali ameerikalikku kõla. Dvořák otsis innukalt ehtameerikaliku muusika algeid ning tekitas oma artiklite ja kuulsate essee „Music in America“ (1895) suurt elevust. Kirjatöodes kõrvutas ta Ameerika ja Euroopa muusikapoliitikat ning ajalugu, samuti esteetilisi valikuid heliloomingus. Ta uskus, et Ameerika muusika olemus ja algne hääl peitub afroameerika rahvamuusikas ning soovitas heliloojatel ja oma õpilastel sellest lähtuda.

Mõistagi tekitas diskussioone eurooplase väide, et ameerikaliku muusika alus on endiste orjade traditsioon. Alles mõned aastakümned hiljem jõudis see muusika George Gershwin, Maurice Raveli ja teiste loomingu kaudu kontserdisaalistesse.

Dvořáki Ameerika periood polnud pikk, 1893. aasta majanduskriis kuivas konservatooriumi eelarve kokku ning õppetöö võimalused halvenesid. 1895. aastal naasis Dvořák Prahasse, jätkas tööd konservatooriumis ning oli elu lõpuaastail õppeasutuse direktor. Helilooja lühikesel, kuid intensiivsel Ameerika perioodil sündisid tema tuntuimad teosed — üheksas sümfoonia ja tšellokontsert. Kuigi ta oli sel perioodil afroameerika spirituaalide lummuses, kajab sümfooniast vastu pigem Euroopa. Beethoveni mõjusid on teoses rohkem kui ameeriklaste muusikat.

Helilooja enda sõnul andis ta teosele Ameerikale viitava pealkirja „Uuest maailmast“ seetõttu, et sümfoonia muusika on inspireeritud selle maa rahvatraditsioonidest. Autentseid rahvaviise pole Dvořák siin kasutanud, kuid viitab, et sai tõuke Henry Wadsworth Longfellow’ koostatud eeposest „Laul Haiavatast“.

Sümfoonia on traditsioonilise neljaosalise ülesehitusega. Beethovenlike timpanilöökidega ja jõuliste teemadega esimesele osale järgneb nokturnilaadne *Largo*. Selle kaunis oboeteema rajaneb pentatoonilisel helireal, mis on iseloomulik paljudele spirituaalidele. See liigutav ja melanhoolne muusika, milles on tuntav nostalgia ja koduigatsus, on jätkanud muusikamaailmas omaette elu. Dvořáki õpilane William Arms Fisher tegi *Largole* sõnad ja vokaalseade ning tänapäeval tunneme seda kui populaarset laulu „Goin’ Home“. Sümfoonia lõpuosad on beethovenlik *Skertso* ja finaali, kus leidub tuntavaid Tšehhi tantsude elemente ning väike tsitaat lastelaulust „Kolm pimedat hiirt“ („Three Blind Mice“).

Sümfoonia esiettekanne toimus 16. detsembril 1893 New Yorgi Carnegie Hallis New Yorgi Filharmoonikute esituses, Anton Seidli dirigeerimisel. Hoolimata sellest, et Ameerika muusika hõngu on teoses vähem kui pealkiri lubab, on teost saatnud fenomenaalne menu nii Ameerikas kui Euroopas. Dvořáki üheksas sümfoonia on üks 19. sajandi orkestrimuusika tippteoseid. 1969. aastal võttis astronaut Neil Armstrong Apollo 11 missioonile Kuule kaasa selle teose salvestusega helikasseti, kui näite inimkonna kultuuri tippsaavutusest. Ka pealkiri „Uuest maailmast“ sobis kokku taevakehade hõlmamise ideega.

MAKSIM ŠTŠURA on eesti pianist, helilooja ja muusikateadlane. Ta lõpetas cum laude Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia professor Ivari Ilja klaveriklassis ning omandas magistrikraadi ja artistidiplomi Londoni Kuninglikus Muusikakolledžis (Royal College of Music) professor Gordon Fergus-Thompsoni juhendamisel. 2020. aastal kaitses ta samas doktoritöö teemal „Translating Twenty-First-Century Orchestral Scores for the Piano: Transcription, Reduction and Performability“. Štšura on Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia klaveri- ja kammermuusika lektor.

Solisti ja kammermuusikuna on Štšura esinenud nii Eestis kui rahvusvahelisel areenil. Ta on teinud koostööd Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri, Eesti Rahvusoorperi Sümfooniaorkestri, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia Sümfooniaorkestri ning teiste kollektiividega ning dirigentidega, nende seas Vello Pähn, Nikolai Aleksejev, Paul Mägi, Jüri Alperden, Anatoli Štšura, Mihhail Gerts ja Risto Joost. Štšura on esinenud mainekatel festivalidel, sealhulgas St Magnuse, Brightoni ja Newbury festivalidel Suurbritannias, Pärnu Muusikafestivalil ning Eestis festivalidel „KLAVER“, „Virmalised“, „Beethoven 250“ ja Eesti Muusika Nädal.

Štšura on pälvinud arvukalt konkursivõite, nende hulgas I preemia rahvusvahelisel Chopini–nimelisel noorte pianistide konkursil Narvas (2000), I preemia VII Eesti pianistide konkursil (2008) ning võidu Suurbritannia kolledžitevahelisel Beethoveni konkursil (2013). 2021. aastal tunnustas Eesti Kultuurkapital teda aastapreemiaga kõrgetasemelise rahvusvahelise kontserttegevuse eest solisti ja kammermuusikuna.

Alates 2012. aastast on Maksim Štšura teinud koostööd briti viuldaja Micahel Foylega. Rahvusvahelise läbimurde saavutas Foyle–Štšura Duo 2015. aastal, võites nii Salieri–Zinetti rahvusvahelise kammermuusika konkursi kui ka Euroopa Beethoveni Klaveriühingu duode konkursi. Duo on esinenud sellistes saalides nagu Concertgebouw Amsterdamis ja Wigmore Hall Londonis, festivalidel Euroopas, Mehhikos ja Ameerika Ühendriikides. Nende diskograafiasse kuuluvad plaadid *The Great War Centenary* (Challenge Records, 2018), Penderecki ja Lutoslawski viiuli- ja klaveriteoste kogusalvestis (Delphian Records, 2019) ning aastatel 2020–2022 ilmunud Beethoveni viiulisonaatide terviksalvestus (Challenge Records) on pälvinud tunnustust väljaannetes BBC Music Magazine, Gramophone ja Muusika.

Maestro **OLARI ELTS** on avara rahvusvahelise haardega dirigent, kelle kirk koostada ja juhatada väga omanäolisi ning põnevaid kontserdikavasid on toonud talle tunnustust üle maailma. Ta on hooajast 2020/2021 Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri peadirigent ja kunstiline juht ning asub hooajast 2026/2027 ka Sinfonietta Rīga kunstilise juhi ametisse.

Algaval hooajal juhatab Olari Elts Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit selle märgilisel sajandal juubelil. Juubelihooaja kavades kõlavad Beethoveni ja Mahleri sümfooniad, Richard Straussi „Also sprach Zarathustra“ ning Eesti armastatuimate heliloojate looming. Koos ERSOga ootavad Olari Eltsi ees suured rahvusvahelised turneed Euroopas ja Lõuna-Koreas, kontsertidega Soulis, Bucheonis, Salzburgis ja Grazis. Hooaja jooksul juhatab Elts lisaks Eesti Riiklikule Sümfooniaorkestrile ka Sinfonietta Rõgat, Islandi Sümfooniaorkestrit, Helsingi Linnaorkestrit, Tampere Filharmoonikuid, Tapiola Sinfonietta ja Taipei Sümfooniaorkestrit.

Olari Elts on juhatanud külalisdirigendina paljusid nimekaid orkestreid, nende seas Leipzigi Gewandhausi orkestrit, Soome Raadio Sümfooniaorkestrit, Taani Rahvuslikku Sümfooniaorkestrit, Rotterdami Filharmoonikuid, Hollandi Raadio Filharmooniaorkestrit, BBC Sümfooniaorkestrit, Manchesteri Hallé orkestrit, Birminghami Linna Sümfooniaorkestrit, Ulsteri Orkestrit, Prantsuse Raadio Filharmooniaorkestrit, Prantsuse Rahvusorkestrit, Lyoni Rahvusorkestrit,

Luksemburgi Filharmooniaorkestrit, Poola Rahvuslikku Raadio Sümfooniaorkestrit, Budapesti Festivaliorkestrit, Oslo Filharmoonikuid, Viini Sümfoonikuid, Yomiuri Nipponi Sümfooniaorkestrit, Souli Filharmooniaorkestrit, Aucklandi Filharmoonikuid ja Melbourne'i Sümfooniaorkestrit.

Olari Elts on pühendunud nüüdismuusika, eriti Balti ja Põhjamaade heliloojate loomingu tutvustaja ning tema tunnustatud diskograafias on olulisel kohal paljude selle piirkonna juhtivate heliloojate teosed. Tema salvestis Kaija Saariaho teosest „True Fire“ koos Orchestre Philharmonique de Radio France'iga pälvis 2024. aastal Gramophone'i auhinna nüüdismuusika kategoorias, kinnitades Eltsi väljapaistvat rolli kaasaegse muusika interpreteerijana.

Eltsi diskograafiasse ka kuuluvad Heino Elleri sümfoonilised poeemid ja viulikontsert Baiba Skride ja Eesti Riikliku Sümfooniaorkestriga ning hinnatud Erkki-Sven Tüürile pühendatud salvestistesari Ondine'i plaadimärgi all Tapiola Sinfonietta, sealhulgas violakontsert Lawrence Poweriga, viies sümfoonia ning akordionikontsert „Prophecy“ Helsingi Linnaorkestriga.

Olari Elts on jätnud silmapaistva jälje ka ooperimaailma, juhatades selliseid teoseid nagu „Jevgeni Onegin“, Mozarti „Don Giovanni“ ja „Idomeneo“ ning Berlioz'i „Fausti needmine“. Žanripiire ületava dirigendina on ta toonud Berliini Konzerthausi lavale teatri- ja kontserdilavastuse, mis ühendas Mendelssohni muusika ja Shakespeare'i „Suveöö unenäo“ ning valmis koostöös Tallinna teatriga NO99. Koostöös Teater NO99ga ja Eesti Kontserdiga jõudis tema juhatusel lavale Mendelssohni „Pööriöö uni“, mille üheksa muusikalist etendust tõid tegijatele teatri aastaauhindade galal etenduskunstide ühisauhinna. Möödunud hooajal tõi ta koostöös Eesti Draamateatriga taas lavale Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri tunnustatud „Macbethi“.

Aastatel 2007–2020 oli Olari Elts Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri peaküladirigent ning aastatel 2011–2014 täitis ta sama ametit Helsingi Filharmoonikute juures. Ta on olnud Kymi Sinfonietta kunstiline nõustaja aastatel 2018–2022 ja Orchestre National de Bretagne'i kunstiline nõustaja aastatel 2006–2011, samuti Šoti Kammerorkestri peaküladirigent aastatel 2007–2010 ning Läti Riikliku Sümfooniaorkestri peadirigent aastatel 2001–2006.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER (ERSO) on elav ja mitmekülgne tipptasemel orkester. Eesti vanimal ja mainekaimal regulaarselt tegutseval sümfooniaorkestril täitub sel hooajal pidulik 100. tegevusaasta. ERSO ajalugu ulatub aastasse 1926 ning sarnaselt paljude omataolistega maailmas on see seotud rahvusliku ringhäälingu sünni ja arenguga. Orkester sai alguse Eesti Raadio juures sündinud ansamblist, mis raadio algusaegadel mängis otse-eetris juttude vahele muusikapalasisid. Raadio-orkestrist täiemõõduliseks sümfooniaorkestriks kasvas kollektiiv 1945. aastaks.

Alates hooajast 2020/2021 on enam kui 100-liikmelise orkestri peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts. Neeme Järvi jätkab koostööd ERSOga eluaegse aupeadirigendina, orkestri audirigent on Paavo Järvi, varasemad peadirigendid on olnud Olav Roots, Paul Karp, Roman Matsov, Neeme Järvi, Peeter Lilje, Leo Krämer, Arvo Volmer, Nikolai Aleksejev ja taas Neeme Järvi.

ERSO on käinud arvukatel turneedel ning osalenud mainekatel rahvusvahelistel muusikafestivalidel. Käesoleval juubelihooajal ootavad ERSOt ees kontserdireisid Lõuna-Koreasse ja Austriasse. 2025. aasta detsembris andis ERSO peadirigent Olari Eltsi juhatusel kontserte Ljubljanas ja Bregenzis. 2024. aastal esines orkester Linzis, Viinis ja Prahas. 2023. aasta mais toimus orkestri esimene turnee Suurbritannias, kus kahe nädala jooksul anti 11 kontserti. 2022. aastal esineti Olari Eltsi juhatusel Nürnbergis, Münchenis ja Pariisis. 2021. aasta novembri lõpus osalesid ERSO ja Elts Poolas rahvusvahelisel Kesk- ja Ida-Euroopa muusikafestivalil „Eufonie“.

ERSO plaadistuste kõrget taset on esile tõstetud mainekates rahvusvahelistes klassikalise muusika väljaannetes ning orkestri salvestised on toonud mitmeid olulisi tunnustusi, neist märgilisim Eesti esimene Grammy auhind 2004. aastal Paavo Järvi juhatusel. Eesti Muusikaauhindadel nimetati 2020. aasta klassikaalbumiks Heino Elleri sümfooniliste teoste plaat ning 2026. aastal Erkki-Sven Tüüri autoriplaat „Aeris“, mõlemad Olari Eltsi juhatusel. Samuti tunnustas Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital 2020. aastal ERSOt ja Olari Eltsi aastapreemiaga Heino Elleri muusika salvestamise eest. Suurepärane koostöö on ERSOl selliste mainekate plaadifirmadega nagu Chandos, BIS, Onyx, samuti Ondine, ERP jt. Lisaks kohalikele raadio- ja telekanalitele on ERSO kontserte üle kandnud Mezzo ja medici.tv ning EBU vahendusel on need jõudnud paljudesse Euroopa raadiojaamadesse.

Eesti Riiklik Sümfooniaorkester annab regulaarselt kontserte oma kodusaalis Estonia kontserdisaalis, kus orkestrit saab kuulda pea igal reedel. ERSO kontserdid jõuavad publikuni ka Klassikaraadio vahendusel ning alates 2020. aastast ERSO TV-s (erso.tv), mis võimaldab jälgida kontsertide otseülekandeid ja vaadata järelvaatamises varasemaid esinemisi.

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

Peadirigent ja kunstiline juht Olari Elts

Eluaegne aupeadirigent Neeme Järvi, **audirigent** Paavo Järvi

Koosseis 23. augustil 2026

Kontsertmeister Triin Ruubel

I VIIUL

Triin Ruubel
Marge Uus
Hanna–Liis Nahkur
Kätlin Ivask
Nina Kawaguchi
Kristiina Aimala
Kirti–Kai Loorand
Astrid Muhel
Liis–Helena Väljamäe
Tõnis Pajupuu
Piret Sandberg
Danae Taamal

II VIIUL

Kaido Välja
Egert Leinsaar
Maaren Vihermäe
Kristjan Nõlvak
Mari–Katrina Suss
Triin Krigul
Toomas Hendrik Ellervee
Ida Teppo–Gualandi
Kristel Kiik
Maiu Mägi

VIOOLA

Liina Sakkos
Martti Mägi
Mairit Mitt–Bronikowska
Karin Sarv
Sandra Klimate
Mall Help
Angelica Robert
Juhan Palm–Peipman

TŠELLO

Indrek Leivategija
Andres Alexander Metspalu
Villu Vihermäe
Riina Erin
Maris Vallsalu
Salome Stroganova

KONTRABASS

Regina Udod
Mati Lukk
Madis Jürgens
Ants Önnis

FLÖÖT

Susanne Rull
Linda Vood

OBOE

Guido Gualandi
Tõnis Traksmann

KLARNET

Soo–Young Lee
Meelis Vind

FAGOTT

Peeter Sarapuu
Jakob Peäske

METSASARV

Mattias Vihmann
Kalle Koppel
Artur Reinpõld
Nikita Matsuk

TROMPET

Indrek Vau
Erki Möller

TROMBOON

Diogo Fernandez
Peeter Margus
Johannes Kiik

TUUBA

Madis Vilgats

TIMPANID

Maarja Nuut
Adam Jeffrey

LÖÖKPILLID

Vambola Krigul
Lauri Metsvahi

SA ERSO juhatus liige

Kristjan Hallik

Produtsent

Daily Trippel

Orkestri mäenedžer

Marko Metsaru

Müügijuht

Signe Vaiknemets

Partnerlussuhete juht

Morgan Merrell

Maine–

ja kommunikatsioonijuht

Kaisa Koger

Toimetaja

Maarja Malmest

Muusikatoimetaja

Tiia Teder

Noodikoguhoidja

Mariell Aren

Disainer

Norman Orro

Personalijuht

Piret Veensalu

Pillilao juhataja

Egert Leinsaar

Kammer– ja

noorteprojektide produtsent

Andres Alexander Metspalu

Lavameistrid

Jüri Korjus
Heiki Zvorovski

Sõprade Klubi liikmetele pakume mitmeid hüvesid ning kutsume neid osalema eriüritustel.

Pianissimo

Tasuta kavaleded, privaatne garderoob, varane ligipääs uue hooaja piletitele ja muud hüved.

75€ aastas

Piano

Sooduspiletid, kutsed avatud proovidesse ja muud hüved.

150€ aastas

Mezzoforte

Kutsed avakontserdile ning vastuvõttudele, üllatuskingitused ja muud hüved.

300€ aastas

Forte

Lavatagused tuurid, kutsed ava- ja lõppkontserdile, aastaringised soodustused ja muud hüved.

500€ aastas

Fortissimo

Kohtumised muusikutega, kutsed orkestri üritustele ja muud hüved.

1000€ aastas

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

AITÄH SÕPRADE KLUBI

ERSO SISERING

3000€+

Nicholas Kyriazi (5000€)

Kristjan Pomm (3000€)

FORTISSIMO

1000€

Aare Viira
Allar Jöks
David O'Brock
Egon Elstein
Jonna Pechter
Johan Randvere
Jüri Shamov–Liiver
Kadri Lindpere
Kaidi ja Raivo Ruu–
salepp
Kaja Elstein
Kalle Volkov
Lauri Ligi

Liis Rammo
Ly Rammo
Mati ja Maris Sööt
Rain Tamm
Sander Pullerits
Siim Kallas
Toomas Ellervee
Tõnu Kuddu
Tõnu Velt
Toomas Prangli
Wolfgang Doneus

FORTE

500€

Annika Kuimet
Erko Tamuri
Evi Rooda
Helen Michaels
Lauri Almann
Mari–Ann ja Tunne Kelam
Peep Vain
Raivo Stern
Risto Kaarna
Siim Kallast
Ülle Kruuse

MEZZOFORTE

300€

Aare Olander
Endel Talvik
Helge Talts
Hubert Viktor Kahn
Ingrid Männik
Juta Schnur
Karin Punning
Kaja Lõkone
Lembit Talts
Maren Pärn
Maret Maripuu
Marika Aren
Marika Laar

Peep Laar
Piret Tuul
Riina Cohen
Siim Aben
Triin Siim

PIANO

150€

Aime Lindpere
Aive Telling
Aivo Hallist
Allan Randmaa
Andrus Lehtmets
Ants Hinno
Ants Kerde
Ants Orgulas
Eero Hammer
Harri Mikk
Heidi Pruuli
Ian Robinson
Ilja Sundelevitsh
Jaan Riikoja
Jüri Suursoo
Juta Tiidus
Kärt Hammer
Kärt Põldsam
Katre Viljalo
Katrin Huik
Karin Vahter
Kristel Leppik
Kristiina Kahur
Külliki Villemi

Laura Danilas
Liina Anier–Pärn
Maarja Seinas
Mai Stern
Maia Remmelgas
Mall Petersen
Malle Maltis
Mare Hammer
Mare Jugandi
Mari–Liis Lind
Martin Juusu
Merike Meren
Merike Limberg
Nele Laidvee
Patrick Soome
Reet Nurmeots
Sirje Almann
Tanel Ross
Urve Pappa
Velle Hammer
Vivian Rennel
Anonüümne (3)

PIANISSIMO

75€

Aime Talvik
Andres Vasarik
Anne Artus
Anne Parmasto
Anne Martin
Avo–Rein Tereping
Elna Kaasik
Ene Krigul
Enel Pehap
Gennadi Vihman
Heiki Meos
Helle Kulbas
Irina Zundelevich
Katariina Lepiku
Leila Eespere
Liilian Heikkilä
Mai Ets
Marika Eljas
Merle Keskküla
Reet Tatrik
Silva Pastak
Sirje Pöder
Sirje Urb
Tiia Ruben

Tiina Hiie
Tiiu Vilms
Triin Lekk
Viive Savel
Viivi Villemson
Viktor Kaasik
Viive Põldmäe
Vladimir Panov
Ülle Valner
Anonüümne (3)

*Nimed ja liikmesused on
trükkimise hetkel ajakohased.

LIITU!

erso.ee/soprade-klubi

 SÕPRADE KLUBI

AITÄH ERSO 100

10,000€ annetajad

**TURKISH
AIRLINES**

NORDIC
CATERING

1000€ annetajad

Nicholas Kyriazi (5000€)
Kristjan Pomm (3000€)
Allar Jöks
Andres Metspalu
Annika Kuimet
Cornelia Lootsmann
Jaanus Männik
Jüri Shamov–Liiver
Kalev Kase
perekond Kreegipuu
Lembit Talts
Liviko
Mare Jugandi
Mati ja Maris Sööt
Mövenpick Hotel Tallinn
Nordaid
Piret Kärm
Rainis Int
Riina Toss
Rita Kull
Sander Pullerits
Tõnu Kuddu
Toomas Randaru
Anonüümne (2)

100€ annetajad

Aare Viira (500 €)
Eve ja Heiki Sirp (200 €)
Evi Rooda (300 €)
Helge Talts (500 €)
Inna Kamenev (200 €)
Kai Puusepp (200 €)
Karin Punning (500 €)
Kristel Meos (250 €)
Liina Anier–Pärn ja Marek
Pärn (200 €)
Merike Meren (150 €)
Rein ja Kersti Tiik (200 €)
Siilike ja Rebane (200 €)
Silja Mägi (200 €)
Toomas Kruusimägi (250 €)

Aime Lindpere
Aime Talvik
Aile Juur
Allan Randmaa
Ants Hinno
Ants Kerde
Anu Saar
Eero Hammer
Epp Müil
Erik Teemägi
Erkki–Sven Tüür
Eva Saar
Häli Metstak
Harri Mikk
Heiki Meos
Heikki Parve
Ilja Sundelevitsh
Ingrid Kormašov
Ingrid Raag
Jaan Riikoja
Jaanis Sarapuu
Jaanus Böstrov
Jüri Alasi
Jüri Arusoo
Kadri Sikk

Karin Hussar
Karin Veissmann
Katrín Helena Kuslap
Katrín Herodes
Katrín Reinaste–Parve
Katrín Schmidt
Katrín Vinkel
Kertu Aksiim
Kirke Kangro
Kristiina Kahu
Laura Danilas
Lauri Almann
Leila Eespere
Liina Nuka
Liis Lichfeld
Maarja Malmest
Mairi Tonsiver
Mall Petersen
Mare Pajumets
Mare Tiik
Marika Laar
Marika Veisson
Marin Kraft–Jaaksoo
Maris Kirme
Märt Treier
Mart Urbas
Meelis Enok
Merike Rõtova
Merike Toro
Merje Hendrikson
Merle Ludvik
Miikk Murdvee
Peep Laar
Piret Ennus
Raivo Sepp
Rea Kauts
Reet Laasik
Reet Nurmeots
Reet Raukas
Reet Tatrik
Rein Kuik

Renne Joost
Riina Cohen
Riina Kütner
Riina Reinholm
Risto Kaarna
Signe Pius
Siivi Holmberg
Silja Kullamaa
Sirje Almann
Sirje Talivee
Tanel Ross
Terje Pöder
Tiit Sinissaar
Tiit Veeber
Tõnis Maldre
Ülle Källu
Urve Kirotar
Urve Pappa
Urve Torbek
Anonüümne (16)

*Nimed ja liikmesused on
trükkimise hetkel ajakohased.

E · R · S · O

EESTI RIIKLIK SÜMFOONIAORKESTER

iute

ERSO
PEASONSOR

EESTI
.. RIIKLIK
SÜMFOONIA-
ORKESTER
IGAL
REEDEL
ESTONIAS

AITÄH SPONSORID

ERSO PEASPONSOR

SUURSPONSOR

SPONSORID

NORDAID®

NORDIC
CATERING

LIVIKO
— anno 1898 —

myfitness
world class gym & studios

TOETAJAD

SA TALLINNA
LASTEHAIGLA

PAKEND & PRINT
ERSO TRÜKIKESKUS

KLASSIKA
RAADIO

pileti
keskus
Powered by sviby

KULTUURIMINISTEERIUM

ERSO

100

BRIAN ENO Music For Airports

**LENNUJAAMA-
MUUSIKA**

28.08 Lennusadam, 2026

BRIAN ENO. LENNUJAAMAMUUSIKA

R, 28. AUGUST kell 20 LENNUSADAM

Brian Eno

COLLEGIUM MUSICALE, ERSO kammerkoosseis

PÄRDI PÄEVAD 2026: PÄRT & ELLER

R, 4. SEPTEMBER kell 19 TALLINNA JAANI KIRIK

L, 5. SEPTEMBER kell 18 UKUARU MUUSIKAMAJA, RAKVERE

Heino Eller, Arvo Pärt

MARIA LISTRA sopran, ERSO, dirigent TÕNU KALJUSTE

100. HOOAJA AVAKONTSERT. BEETHOVENI VIIES

N, 10. SEPTEMBER kell 13 (lõunakontsert) ESTONIA KONTSERDISAAL

R, 11. SEPTEMBER kell 18 (eelkontsert) ja kell 19 ESTONIA KONTSERDISAAL

Heino Eller, Robert Schumann, Ludwig van Beethoven

YEKWON SUNWOO klaver, ERSO, dirigent OLARI ELTS

E · R · · O

Estonia pst 4

10148 Tallinn

Tel 6 147 787

erso@erso.ee

www.erso.ee

Kuula ja vaata uuesti!

 ERSO.TV